

RÁKOSI MÁTYÁS KULTÚRHÁZ¹

(József Attila-tér 4.)

A Kultúrházat ünnepélyes keretek között Pongrácz Kálmán Budapest főváros polgármestere 1949. dec. 30-án du. fél 6 órakor nyitja meg.

Minden dolgozót szeretettel vár: a Kultúrház Intéző Bizottsága.

FSzEK Budapest Gyűjtemény.

Nyomtatott falragasz.

164.

A TANÁCSRENDSZER BEVEZETÉSE A FŐVÁROSBAN:

a) *A törvényhatósági bizottság helyett a huszonnégy kerület képviselőiből megalakul az átmeneti önkormányzati szerv: a képviselői bizottság*

1950. január 24.

A főváros régi törvényhatósági bizottsága január 24-én kedden utoljára ült össze, hogy helyét átadja az új közgyűlésnek, amely ideiglenesen a városi tanácsok megalakulásáig fog működni. A régi közgyűlés utolsó ülését az Újvárosháza közgyűlései termében tartotta meg Vargha Lajos elnökletével. Napirenden szerepelt a képviselői bizottság megválasztása, amelynek megalakulásával a régi törvényhatósági bizottság működése megszűnt. Az egységes Budapest kialakulása tette szükségessé, hogy a városi tanácsok megalakulásáig az önkormányzati jogkört a megnagyobbodott főváros egész területére illetékes szerv gyakorolja, mégpedig a képviselői bizottság, amelyet a belügyminiszter hívott életre.

A képviselői bizottságot a törvényhatósági bizottság, a volt peremvárosok és községek képviselő testületeinek küldötteiből választották meg. A képviselői bizottság tagjai között több magyar sztahanovista is helyet foglal, bizonyoságul annak, hogy népi demokráciánk megbecsüli azokat, akik kiemelkedő munkával építik a szocializmust.

Dr. Szász Lajos főjegyző olvasta fel az egyesített fővárosi képviselői bizottságába javasolt tagok neveit. A közgyűlés egyhangúlag elfogadja az előterjesztést.

Budapesti képviselői bizottsági tagok:

Rákosi Mátyás, Árkos Pál, Baráth Géza, Baráth Mária, Barsi Imre dr., Bata István, Bauer Béla, Básta Rezső, Béki Ernő, Bernáth Lászlóné, Biró László, Biszku Béla, Bodai Antal, Bujtás Mihály, Benke Valéria, Biró Ferenc, Bolgár István, Bolgár Miklós, Barcs Sándor, Biró Jenő, Bognár József, Balogh István, Chájesz Ida, Csillag Ferencné, Csobányi Zoltán dr., Dabronaky Gyula, Dédes Gyula, Dénes István, Földes László, Földes Mihály, Farkas János, Frey Endre, Galló Ernő, Gálócsy Györgyné dr., Gátai Ágoston, Gyöngyösi János, Gyömrei Sándor, Hajdú László,

1. Ma: József Attila Kultúrház.

Halász Alfréd, Harustyák József, Hedry Endre dr., Hegyi Zsigmond dr., Harrer Ferenc, Igaz Sándor, Jászi Ferenc, Kovács István, Kádár János, Kálmán Tibor, Döbrentei Károly, Dobi István, Egry Artúr, Erdélyi Kálmán, Érdi Simon, Farkas József, Fái Boris, Fenyvesi Gáborné, Ferkó István, ifj. Fock Jenő, Fodor Gyula, Kelen Béla, id. Keleti Márton, Kenyeresné Bolgár Ágnes dr., Kéri János, Kiss Károly, Kmetty János, Konta Gyuláné, Koós Béla, Kopta Károly, Korbacsics Pál, Kossa István, Köböl József, Krausz József, Kádas István, Katona Jenő, Kovács Mátyás, Krasznai Iván, Kürthy Sándor dr., Kázmér Henrik, Kelemen Sándor dr., Halász Aladár dr., Lakatos Imre, László Lenke, Leszták János, Lévy Tibor, Liebe István, Losonczy Géza, Lukács György, Major Tamás, Malexkovics Lajos, Mayer Béla, Marczinkó Ambrus, Maróti Károly, Mándi Péterné, Mező Imre, Muszka Imre, Mihályfy Ernő, E. Majláth Jolán, Nemes Pál, Nezvál Ferenc, Nagy Zsigmond, Nádas László dr., Olt Károly, Ortutay Gyula, Pánni Ferencné, Perlusz Sándor, Pesta László dr., Petrovics Jánosné, Pikler Emil dr., Pintér Géza dr., Pollák Ferencné, Pollner György dr., Pongrácz Kálmán, Pozsonyi István, Pozsonyi Zoltán, Parragi György, Reszegi Ferenc, Riedl István, Remetei Béla dr., Reöck Iván, Sasvári Géza dr., Sárfi Rózsi, Sebestyén János, Simon Lajos, Solymár István, Spáczter István, Szakasits Antal, Szerémi Boriska, Székely Lajos, Szinetár Ernő dr., Szipka József, Székely Gábor dr., Szilágyi Sándor, Tausz János, Tóth András, Tóth Lajosné, Trócsányi Zoltán dr., Turóczi József dr., Takács István, Tuli István, Tóth Endre, Varga István, Vas Zoltán, Velencei Sándor, Virág Sándorné, Vekerle Irén, Vajda Dezső, Varga Lajos dr., Vészi Gyula.

Pestkörnyéki városok és községek képviselői bizottsági tagjai:

I. V á r o s o k k ü l d ö t t e i

Budafok: Dolinay Gusztáv, id. Nemes (Neichel) Ferenc, Matay Gyula, Péntek Mihály, Czigány Károly, Pásztai Gábor, Sugár Henrik.

Csepel: Horváth István, Kalamár József, Kubancsik Ágoston, Elizeus János, Simicskó Margit, Szemanek Rezsőné, Czottner Sándor, Szabó Károly, Várhegyi Gáborné, Pomlányi Sándor, Kreisler Károly, Moravszky Béla.

Kispest: Drapál János, Krassalkovics Mátyás, Gáspár Sándorné, Halász Jenő dr., Jánki Kálmán, Konok Ferenc, Lakatos László dr., Polyák János, Rossenfeld István, Springer Imréné, Székely Ignác, Szóbel Rezső.

Pesterzsébet: Barna Jánosné, özv. Bihari Lajosné, Joó János, Horváth János, Kotrusz Ferenc, Kilián József, Lábady József, Ratkó Anna, Pálfi Tibor dr., Szabó Károly, Vadász Károly, Bodányi József.

Pestlőrinc: Béla Lajos, Hlavicza György, Koós József, Novák Károly, Szécsényi Ferenc, Varjú János, Virág Lajos, Wirth János.

Rákospalota: Béki Károly, Sebesi Józsefné, Ács Péter, Rakonczay László, Molnár János, Karkulik Viktória, Liszt Vilmos, Kocsis János.

Újpest: Barna Imre dr., Brezina Lajos, Donogán István, Gálhidi Béla dr., Hlavács Lajos, Komjáthy Lászlóné, Lenkei László, Mihalek Ferenc, Nyéki Ferenc, Bánki Dénes dr., Váczi Miklós dr., Vándor Béla, Vértes József dr.

II. Községek küldöttei

Albertfalva: Iszak Lajos, Kovács Lajos.

Békásmegyér: Miklósi Jánosné, Kertész Barnabás dr., ifj. Wickhardt Gyula, Németh Mihály.

Budatétény: Dubrovsky Emil, Nagy Dezső.

Cinkota: Racskó Mihály, Polyák György, Laukó Pál.

Mátyásföld: Almásy Ferenc, Simon József.

Nagytétény: Komlós Géza, Pálenyik Ferenc, Nagy István.

Pesthidegkút: Balázs Imre, Tóth Lajos, Ilovszky Imréné.

Pestszentimre: Farkas Elek, Góth János, Grosics Imréné.

Pestújhely: Farkas Sándorné, Gaál András, Gábor Antal.

Rákoscseraba: Ifj. Zsiák István, Wirth Ádám, Knakker István, Ladányi Lajos.

Rákoshegy: Csath János, Kiss Árpádné, ifj. Budai Miklós.

Rákoskeresztúr: Bartók Istvánné, Pillik János, Losó József.

Rákosliget: Oláh Kálmán, Galambos Marcel.

Rákosszentmihály: Joó József, Hámori Ferenc, Tresánszky Lajos, Lakenbach Artúrné.

Sashalom: Czollner Ferenc, Bogyá István, Döndő Rudolf, Kiss Józsefné.

Soroksár: Csutor Ede, Ott József, Kolonics József, Ágocs Péter, Egresi Antal.

A választás után Varga Lajos elnök ismertette a képviseleti bizottság megalakításának szükségességét, majd így folytatta:

— A törvényhatósági bizottság a felszabadulás utáni pártvillongások idején született és ezt a tehetetelt — mint a fejlődés kerékkötőjét — hosszú időn keresztül magában hordozta. A demokratikus erőknek szívós és következetes harcot kellett folytatniuk előbb a Kiszgazdapárt, majd a Szociáldemokrata Párt jobboldali elemeinek kiszorítására. Az időközben megejtett két országos választás eredményeinek kiértékelése során kitért az is, hogy a törvényhatósági bizottság összetétele már hosszú idő óta nem tükrözte vissza Budapest dolgozóinak politikai állásfoglalását. Ennek az lett a következménye, hogy a törvényhatósági bizottság nem tudott lépést tartani a szocialista irányú fejlődés egyre fokozódó ütemével.

A 22 kerület dolgozóinak arányos képvisellete természetesen maga után vonja a közgyűlés jelenlegi összetételének szükségzerű kiigazítását. Budapest régi területének dolgozóit képviselő most felolvasott küldöttekből és a volt peremvárosok és községek dolgozóinak a Népfront helyi szervei javaslatára megválasztott küldötteiből alakul meg az új Budapest új önkormányzati szerve: a képviseleti bizottság. A képviseleti bizottságban Budapest megnagyobbodott területe valamennyi dolgozójának képviselői helyet foglalnak.

Ma, amikor a régi közgyűlés utoljára ült össze, hogy helyét az új közgyűlésnek átadja, azzal a biztos tudattal búcsúznak egymástól, hogy fővárosunk sorsának irányítását lelkiismeretesen, jó kezekre bízta.

A törvényhatósági bizottság nevében kívánok sok sikert és szerencsét a képviseleti bizottság munkájához.

A közgyűlés ezzel véget ért.

Fővárosi Napló 1950. január 20.

b) *Részletek a helyi tanácsokról szóló 1950. évi I. törvényből*

1950. május 18.

A szocializmus útján haladó Magyar Népköztársaság olyan államszervezetet épít, amely biztosítja a dolgozók tevékeny és állandó közreműködését az államhatalom gyakorlásában és az államigazgatás munkájában, közelebb viszi az ügyintézkést a dolgozó tömegekhez és következetesen érvényesíti a szocialista törvényesség elveit.

A Magyar Népköztársaság országgyűlése az Alkotmányban megállapított elveknek megfelelően megvalósítja a demokratikus államszervezet legmagasabbrendű formáját: a tanácsok rendszerét.

I. Általános rendelkezések

1. §

A helyi tanácsok a dolgozó nép köréből a széleskörű demokrácia alapelvei szerint választott és a demokratikus centralizmus elveinek megfelelően egymás alá és fölé rendelt szervek, amelyek működési területükön a dolgozó nép egységes államhatalmát képviselik, biztosítják a tervszerűséget az állami élet minden vonatkozásában, ellátják a gazdasági, társadalmi és kulturális vezetés feladatait, valamint általában az államigazgatás helyi tennivalóit.

2. §

(1) A helyi tanácsok munkájukban közvetlenül a lakosságra támaszkodnak, biztosítják a dolgozók tevékeny részvételét, kezdeményezését és ellenőrzését az államhatalom helyi gyakorlásában (Alkotmány 32. §).

(2) A tanácsok, mint a dolgozók legszélesebb tömegszervezetei, feladataik ellátásában a dolgozók egyéb tömegszervezeteivel szorosan együttműködve, a Magyar Dolgozók Pártjának vezetésével mozgósítják a lakosságot a társadalmi, gazdasági és kulturális tevékenységben való fokozottabb részvételre.

3. §

(1) A Magyar Népköztársaság területe államigazgatási szempontból megyékre, járásokra, városokra és községekre tagozódik, a nagyobb városok igazgatási kerületekre oszthatók (Alkotmány 29. §).

(2) E területi tagozódásnak megfelelően az államhatalom helyi szervei a megyei tanács, a járási tanács, a városi tanács, a községi tanács és a városi kerületi tanács (Alkotmány 30. §).